

Lovforslag nr. L 74. Fremsat den 15. november 1990 af skatteministeren (Fogh Rasmussen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier mv. og forskellige andre skattelove

(Ændring af hovedaktionærbeskatningen)

§ 1

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 698 af 5. november 1987, som senest ændret ved lov nr. 356 af 1. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 2 og 3, § 8, stk. 2, og § 11, stk. 2, ændres »25 pct.« til: »10 pct.«.

2. § 7, stk. 1-2, affattes således:

»§ 7. Fortjeneste eller tab, der opgøres efter § 6, og som indgår i skattepligtig særlig indkomst efter § 4, nedsættes med 10 pct. for hvert påbegyndt år, den skattepligtige har ejet aktierne udover 3 år. Ved afståelse i det 7. år efter aktiernes erhvervelse eller senere medregnes 60 pct. af opgjort fortjeneste eller tab i den skattepligtige særlige indkomst.

Stk. 2. I den samlede nettofortjeneste opgjort efter stk. 1, foretages et fradrag på 65.000 kr., dog højst et beløb svarende til nettofortjenesten.«.

§ 2

I lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer mv. (Kildeskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 562 af 6. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 33 A, stk. 1, ændres »25 pct.« til: »10 pct.«.

2. I § 43, stk. 2, *litra i*, ændres 2 steder »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 3

I lov om beskatningen af pensionsordninger mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 677 af 4. oktober 1990, ændres i § 19 D, stk. 1, »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 4

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber mv. (Selskabsskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 31. august 1990, ændres i § 2, stk. 1, *litra f*, 2 steder »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 5

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 596 af 17. august 1990, ændres i § 8 D, stk. 3, »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 6

Stk 1. § 1 har virkning for afståelse af aktier, der finder sted den 1. januar 1991 eller senere.

Stk. 2. Hvis den skattepligtige den 1. januar 1991 bliver omfattet af den i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 2-3, nævnte personkreds som følge af § 1, nr. 1, kan den skattepligtige ved opgørelsen af fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier, der er erhvervet før den 1. januar 1991, og som afstås 3 år eller mere efter erhvervelsen, vælge at anvende den formueskattepligtige værdi eller handelsværdien af aktier-

ne den 1. januar 1991 i stedet for anskaffelsessummen.

Stk. 3. Aftrapning af tab efter aktieavancebeskatningslovens § 7, stk. 1, kan ikke overstige 10 pct. for hvert påbegyndt år, den skattepligtige har ejet aktierne efter den 1. januar 1991.

Stk. 4. § 2, nr. 1, har virkning for udlæg den 1. januar 1991 eller senere.

Stk. 5. § 2, nr. 2, og § 4 har virkning for vederlag, som den skattepligtige erhverver endelig ret til den 1. januar 1991 eller senere.

Stk. 6. § 3 har virkning for skattepligtsophør den 1. januar 1991 eller senere.

Stk. 7. § 5 har virkning fra og med den 1. januar 1991.

Bemærkninger til lovforslaget

Til § 1

1. Indledning.

Som led i en justering af de af regeringen den 2. oktober 1990 fremsatte lovforslag L 3 – L 8 fremsættes hermed forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven.

Lovforslaget går ud på:

- a) at udvide kredsen af aktionærer, der beskattes efter de særlige regler for hovedaktionærer, ved at nedsætte grænsen for ejerandel af aktiekapitalen fra 25 pct. til 10 pct.,
- b) at standse den årlige aftrapning på 10 procent af den skattepligtige fortjeneste for hovedaktionærer i det syvende år efter aktiernes erhvervelse, således at den laveste beskatning udgør 30 pct., og
- c) at aftrappe skatteværdien af tab på hovedaktionæraktier på samme måde som fortjeneste.

Aktieavancebeskatningsloven er senest ændret ved lov nr. 356 af 1. juni 1990, jf. Folketingstidende 1989–90, sp. 8367, 8815, 10.491, 11.113; tillæg A, 5363; tillæg B, 1957; tillæg C, 1021.

2. Gældende regler.

Efter de gældende regler er fortjeneste ved afståelse af aktier tre år eller mere efter erhvervelsen normalt skattefri, medmindre den skattepligtige er hovedaktionær.

Den skattepligtige er hovedaktionær, såfremt den pågældende på noget tidspunkt inden for de seneste 5 år forud for aktieafståelsen har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller rådet over mere end 50 pct. af stemmeværdien i selskabet. Ved afgørelsen heraf medregnes aktier tilhørende ægtefælle, børn, andre nærtstående samt selskaber mv., hvori den skattepligtige evt. sammen med nærtstående har en bestemmende indflydelse. Er den skattepligtige hovedaktionær, medregnes fortjeneste ved afståelse mindre end 3 år efter erhvervelsen ved opgørelsen af kapitalindkomsten på samme måde som for alle andre aktionærer. Tab realiseret inden 3 år efter erhvervelsen kan kun medregnes i andre tilsvarende fortjenester inden for de følgende fem indkomstår. Efter 3 års ejertid medregnes fortjeneste og tab ved opgørelsen af den

skattepligtige særlige indkomst. Fortjenesten nedsættes med 10 pct. for hvert påbegyndt år, den skattepligtige har ejet aktierne udover 3 år, indtil det 8. år eller senere, hvor fortjeneste medregnes med halvdel ved opgørelsen af den særlige indkomst. Dette svarer til, at beskatningsprocenten aftrappes fra 50 pct. til 25 pct. Tab kan altid medregnes fuldt ud i den særlige indkomst uanset, at avancer aftrappes. Kan tabet ikke medregnes i positiv særlig indkomst, kan det medregnes i den skattepligtige almindelige indkomst og evt. fremføres i de 5 følgende indkomstår efter de almindelige regler i personskatteloven.

3. Lovforslagets indhold.

Det foreslås at udvide kredsen af hovedaktionærer ved at sænke grænsen for ejerandel fra 25 til 10 pct.

Det foreslås endvidere at standse den årlige aftrapning på 10 procent af den skattepligtige fortjeneste for hovedaktionærer i det syvende år efter aktiernes erhvervelse. Ved afståelse i det syvende år eller senere medregnes 60 pct. af fortjenesten ved opgørelsen af den særlige indkomst svarende til en beskatning på 30 pct.

Forslaget skal ses i sammenhæng med regeringens lovforslag L 8 (ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytte), hvorefter udbytte til personer beskattes med 25 pct. af udbytte under 30.000 kr. og med 40 pct. af den del af udbyttet, der overstiger 30.000 kr.

Formålet med at beskatte den del af udbyttet, der overstiger 30.000 kr., med 40 pct. er at forhindre hovedaktionærer i at konvertere højt beskattet løn til lavere beskattet udbytte. Herved opnås tillige, at skattefri indtægter oppebåret af selskabet beskattes med en sats svarende til selskabsskatten, når beløbet udloddes til aktionærerne.

En aktieavance for hovedaktionærer kan i visse tilfælde anses for at være akkumuleret arbejdsindkomst, der ville være blevet beskattet som personlig indkomst, hvis selskabet havde udbetalt en større løn til aktionæren. Der kan også være tale om, at udbyttet ville have oversteget 30.000 kr. om året, såfremt selskabet løbende havde udloddet en større andel af selskabets årlige indtægter. Det foreslås derfor, at af-

trapningen af hovedaktionærers aktieavancer standses i det syvende år, således at den laveste beskatning forhøjes fra 25 til 30 pct.

Efter de gældende regler kan tab på hovedaktionæraktier ved afståelse mere end tre år efter erhvervelsen altid fradrages fuldt ud i særlig indkomst eller skattepligtig almindelig indkomst, uanset at beskatningen af tilsvarende fortjenester aftrappes fra 50 til 25 pct. Under hensyn til at beskatning af fortjeneste og tab bør være symmetrisk, foreslås det, at skatteværdien af tab på hovedaktionæraktier aftrappes på samme måde som fortjeneste.

4. Lovforslagets provenumæssige konsekvenser.

Der foreligger ikke statistiske oplysninger, der kan danne grundlag for et underbygget skøn over de provenumæssige konsekvenser af den foreslåede udvidelse af hovedaktionærbegrebet. Rent skønsmæssigt anslås ændringen at ville medføre et merprovenu af størrelsesordenen 25 – 50 mill. kr. årligt.

Provenuet af særlig indkomstskat i forbindelse med afståelse af hovedaktionæraktier skønnes at udgøre knap 1.200 mill. kr. årligt. Den foreslåede begrænsning i den maksimale aftrapning af den skattepligtige fortjeneste fra hovedaktionæraktier fra det syvende år efter aktiernes erhvervelse, således at den laveste beskatningsprocent udgør 30 pct., skønnes at medføre et årligt merprovenu på ca. 185 mill. kr.

Forslaget om, at tab ved aktieafståelser skal aftrappes i lighed med fortjeneste, vil medføre et merprovenu for såvel særlig indkomstskat som almindelig indkomstskat, idet negativ særlig indkomst enten modregnes i anden særlig indkomst eller, i det omfang dette ikke er muligt, fragår i almindelig skattepligtig indkomst. Det anslås rent skønsmæssigt, at den foreslåede aftrapning af tabsfradraget på hovedaktionæraktier vil medføre en provenugevinst af størrelsesordenen 25 – 50 mill. kr. årligt.

Samlet skønnes lovforslaget således at medføre et årligt merprovenu i størrelsesordenen 250 mill. kr. Heraf vedrører godt 150 mill. kr. staten og knap 100 mill. kr. kommunerne.

Det fulde merprovenu vedrørende udvidelsen af hovedaktionærkredsen og begrænsningen af tabsfradrag fremkommer dog ikke umiddelbart, men først over en årrække. For indkomståret 1991 skønnes det samlede merprovenu i størrelsesordenen 200 mill. kr.

Særlig indkomstskat betales først i året efter aktiesalg. Derfor vil stort set hele merprovenuet vedrørende 1991 først fremkomme i finansåret 1992.

5. Lovforslagets administrative konsekvenser.

Den foreslåede udvidelse af antallet af aktionærer, der beskattes efter hovedaktionærreglerne, må antages at medføre en vis administrativ merbelastning. Den ændrede aftrapning af avancebeskatningen og fradrag for tab på hovedaktionæraktier har ingen nævneværdige administrative konsekvenser.

Til §§ 2–5

Der er tale om konsekvensændringer som følge af udvidelsen af kredsen af hovedaktionærer.

Kildeskatteoven er senest ændret ved lov nr. 424 af 13. juni 1990, jf. Folketingstidende 1989–90, sp. 8886, 9217, 10.490, 11.113; tillæg A, 5617; tillæg C, 1025.

Lov om beskatningen af pensionsordninger mv. er senest ændret ved lov nr. 313 af 16. maj 1990, jf. Folketingstidende 1989–90, sp. 4768, 5702, 9057, 9093; tillæg A, 4029; tillæg B, 843; tillæg C, 519.

Selskabsskatteoven er senest ændret ved lov nr. 255 af 25. april 1990, jf. Folketingstidende 1989–90, sp. 4767, 5697, 8245, 8371; tillæg A, 4001; tillæg B, 643; tillæg C, 451.

Skattekontrolloven er senest ændret ved lov nr. 59 af 7. februar 1990, jf. Folketingstidende 1989–90, sp. 978, 1621, 5463, 5696; tillæg A, 1281; tillæg B, 511; tillæg C, 307.

Til § 6

Det foreslås, at loven har virkning fra og med den 1. januar 1991.

Lovens § 1 har således virkning for afståelse af aktier, der finder sted den 1. januar 1991 eller senere.

Der foreslås en overgangsordning for aktionærer, der som følge af forslaget bliver inddraget under bestemmelserne om hovedaktionærer, således at fortjeneste ved afståelse af aktier nu skal beskattes som særlig indkomst efter 3 års ejertid. Ved opgørelsen af sådanne aktieavancer, der efter de hidtidige regler kunne oppebæres skattefrit, kan den skattepligtige vælgte af anvende den formueskattepligtige værdi af aktierne eller handelsværdien af aktierne den 1. januar 1991 i stedet for anskaffelsessummen. Herved undgås det at beskatte den værdistigning, som kunne være realiseret skattefrit inden lovforslagets ikrafttræden.

Der foreslås endvidere en overgangsordning, således at aftrapning af tab efter lovforslaget ikke kan overstige 10 pct. for hvert påbegyndt år, den skattepligtige har ejet aktierne efter den 1. januar 1991.

Herved undgås, at skatteværdien af urealiseret tab på aktier, som aktionæren har ejet i 6 år eller mere, med et slag reduceres fra 50 til 30 pct.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 698 af 5. november 1987, som senest ændret ved lov nr. 356 af 1. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 2 og 3, § 8, stk. 2, og § 11, stk. 2, ændres »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 4. ---

Stk. 2. Beskatning efter stk. 1, 1. pkt., finder sted, når den skattepligtige afstår aktier i et selskab, hvori den pågældende på noget tidspunkt inden for de seneste 5 år forud for aktieafståelsen har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller rådet over mere end 50 pct. af stemmевærdien. Beskatning sker kun, hvis den skattepligtige i det pågældende indkomstår afstår mere end 1 pct. af aktiekapitalen. Selv om den skattepligtige ikke afstår 1 pct. af aktiekapitalen, sker der dog beskatning, hvis afståelsessummen overstiger 65.000 kr. Er den skattepligtige for hele det pågældende indkomstår samlevende med en ægtefælle, er det afgørende, om ægtefællerne tilsammen afstår mere end 1 pct. af aktiekapitalen eller aktier med en afståelsessum på mere end 65.000 kr. Ved opgørelsen af aktiekapitalen i et selskab bortses der fra selskabets beholdning af egne aktier.

Stk. 3. Ved afgørelsen af, om den skattepligtige, herunder den skattepligtiges dødsbo, har ejet mindst 25 pct. af aktiekapitalen i et selskab eller rådet over mere end 50 pct. af den samlede stemmевærdi medregnes aktier, der samtidig tilhørte den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer

efter de nævnte personer. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med ægte slægtskabsforhold. Aktier, tilhørende en tidligere ægtefælle til den i 1. pkt. nævnte personkreds, og aktier, som en nuværende ægtefælle til den i 1. pkt. nævnte personkreds har afstået før ægteskabets indgåelse, medregnes dog ikke. Endvidere medregnes aktier, som tilhørte selskaber, fonde mv., hvorover den nævnte personkreds på grund af aktiebesiddelse, vedtægtsbestemmelse, aftale eller fælles ledelse har haft en bestemmende indflydelse.

---

§ 8. ---

Stk. 2. Konvertible obligationer medregnes ikke ved afgørelsen af, om den skattepligtige efter § 4, stk. 2 og 3, har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller har rådet over mere end 50 pct. af stemmевærdien af aktiekapitalen. Konvertible obligationer medregnes heller ikke til aktiekapitalen ved afgørelsen af, om den skattepligtige har afstået mere end 1 pct. af denne.

---

§ 11. ---

Stk. 2. Fortjeneste ved overdragelsen beskattes ikke hos overdrageren. Erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling ved overdragelsen. Det gælder, uanset hvornår erhververen afstår aktierne. Hvis overdrageren afstår hele sin aktiepost til erhververen og aktieposten udgør mindst 25 pct. af aktiekapitalen eller mere end 50 pct. af stemmевærdien, gælder dog 5-årsreglen i § 4, stk. 2, medmindre aktierne er omfattet af § 13. Ved opgørelse af erhververens fortjeneste eller tab ved afståelse af aktierne behandles aktierne som anskaffet for den anskaffelsessum

på det tidspunkt, som de blev anskaffet til af overdrageren.

2. § 7, stk. 1–2, affattes således:

»§ 7. Fortjeneste eller tab, der opgøres efter § 6, og som indgår i skattepligtig særlig indkomst efter § 4, nedsættes med 10 pct. for hvert påbegyndt år, den skattepligtige har ejet aktierne udover 3 år. Ved afståelse i det 7. år efter aktiernes erhvervelse eller senere medregnes 60 pct. af opgjort fortjeneste eller tab i den skattepligtige særlige indkomst.

Stk. 2. I den samlede nettofortjeneste opgjort efter stk. 1, foretages et fradrag på 65.000 kr., dog højst et beløb svarende til nettofortjenesten.«.

§ 7. Fortjeneste, der opgøres efter § 6, og som indgår i skattepligtig særlig indkomst efter § 4, nedsættes med 10 pct. for hvert påbegyndt år, den skattepligtige har ejet aktierne udover 3 år. Ved afståelse i det 8. år efter aktiernes erhvervelse eller senere medregnes halvdelen af opgjort fortjeneste i den skattepligtige særlige indkomst.

Stk. 2. I den efter stk. 1 nedsatte samlede fortjeneste ved afståelse af aktier med fradrag af et eventuelt tab, jf. § 4, stk. 4, foretages et fradrag på indtil 65.000 kr. Fradraget kan ikke overstige den således opgjorte fortjeneste.

§ 2

I lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer mv. (Kildeskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 562 af 6. august 1990, foretages følgende ændringer:

1. I § 33 A, stk. 1, ændres »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 33 A. Hvis arvinger, ægtefælle eller legatarer efter § 33, stk. 1, indtræder i boets skattemæssige stilling med hensyn til aktiver, der er udlagt til dem, skal der tages hensyn hertil ved fordelingen og arveafgiftsberegningen. I disse tilfælde skal der i tilknytning til aktiverne i den endelige boopgørelse optages passivposter til udligning af arvingens, ægtefællens eller legatariens eventuelle fremtidige skattetilsvare vedrørende disse aktiver. Ved udlæg af aktier efter § 10, stk. 3, i lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier mv. kan passivposter dog kun optages, såfremt afdøde på

dødstidspunktet ejede mindst 25 pct. eller rådede over mere end 50 pct. af stemmевærdien af aktiekapitalen eller udlægsmotageren i øvrigt efter udlægget er omfattet af lovens § 4.

---

2. I § 43, stk. 2, litra i, ændres 2 steder »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 43. ---

Stk. 2. Til A-indkomst kan endvidere efter skatteministerens nærmere bestemmelse henregnes nedennævnte indkomstarter:

---

i) Vederlag, der ikke er omfattet af litra a), som en person, der har været skattepligtig efter § 1, nr. 1, modtager fra en virksomhed her i landet som rådgiver, konsulent eller anden lignende medhjælp for virksomheden. Det er dog en betingelse, at personen har eller på noget tidspunkt inden for de seneste 5 år forud for ophøret af den fulde skattepligt har haft direkte eller indirekte del i ledelsen af, kontrollen med eller kapitalen i den virksomhed, der udreder vederlaget. Ved afgørelsen heraf henses, når den udbetalende virksomhed er et selskab mv., til, om personen ejer eller har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller råder eller har rådet over mere end 50 pct. af stemmевærdien i selskabet. Bestemmelserne i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse. Er den udbetalende virksomhed personligt ejet, henses til, om den pågældende person ejer eller har ejet 25 pct. eller mere af egenkapitalen eller har haft afgørende indflydelse i virksomheden. De for aktionærer gældende kriterier finder tilsvarende anvendelse.

§ 3

I lov om beskatningen af pensionsordninger mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 677 af 4. oktober 1990, ændres i § 19 D, stk. 1, »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 19 D. Hvis en person på noget tidspunkt inden for de seneste 5 år forud for skattepligtsophøret, jf. §§ 19 A–19 C, har været hovedaktionær i et selskab, gælder reglerne i 3. og 4. pkt. for pensionsindbetalinger mv. foretaget af dette selskab. Som hovedaktionær anses i

denne forbindelse en person, der alene eller sammen med de i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 3, nævnte personer eller selskaber mv. ejer mindst 25 pct. af aktierne eller mere end 50 pct. af stemmевærdien i selskabet. Reglerne i §§ 19 A–19 C finder anvendelse for det år, hvori skattepligten ophører og de 9 forudgående indkomstår (10-årsperioden). Udgangen af året 10 år forud for året, hvori skattepligten ophører, træder i stedet for udgangen af året 5 år forud for det år, hvori skattepligten ophører.

---

§ 4

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber mv. (Selskabsskat), jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 31. august 1990, ændres i § 2, *stk. 1, litra f*, 2 steder »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 2. Skattepligt i henhold til denne lov påhviler endvidere selskaber og foreninger mv. som nævnt i § 1, stk. 1 og 2, der har hjemsted i udlandet for så vidt de

---

f) opbærer indkomst som rådgiver, konsulent eller anden lignende medhjælp for en virksomhed her i landet. Det er dog en betingelse, at en person, der er eller har været skattepligtig efter kildeskattelovens § 1, nr. 1, har direkte eller indirekte del i ledelsen af, kontrollen med eller kapitalen i det udenlandske selskab eller den udenlandske forening mv. og har eller på noget tidspunkt inden for de seneste 5 år forud for

ophøret af den fulde skattepligt har haft direkte eller indirekte del i ledelsen af, kontrollen med eller kapitalen i den virksomhed her i landet, der udreder vederlaget. Ved afgørelsen heraf henses, når der er tale om et selskab mv., til, om personen ejer eller har ejet 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller råder eller har rådet over mere end 50 pct. af stemmевærdien i selskabet. Bestemmelserne i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse. Er den udbetalende virksomhed personligt ejet, henses til, om den pågældende person ejer eller har ejet 25 pct. eller mere af egenkapitalen eller har eller har haft afgørende indflydelse i virksomheden. De for aktionærer gældende kriterier finder tilsvarende anvendelse,

---

§ 5

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 596 af 17. august 1990, ændres i § 8 D, *stk. 3*, »25 pct.« til: »10 pct.«.

§ 8 D. ---

Stk. 3. Personer og selskaber mv., der ejer mindst 25 pct. af kapitalen eller råder over mere end 50 pct. af den samlede stemmевærdi, har pligt til at oplyse selskabet om sit navn, adresse og CPR-nr. eller SE-nr. For personer opgøres ejerforholdet på den måde, der er anført i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 2-3. § 8 K finder tilsvarende anvendelse.
